

NORGES HØYESTERETT

Den 21. mai 2008 avsa Høyesterett dom i

HR-2008-00905-A, (sak nr. 2008/405), straffesak, anke over dom,

Den offentlige påtalemyndighet

(sjefen for Spesialenheten for politisaker
Jan Egil Presthus)

mot

A

(advokat Knut Smedsrud – til prøve)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Matningsdal**: Saken gjelder spørsmålet om en polititjenestemann som under en pågrepelse objektivt og subjektivt overtrådte straffeloven § 229 første straffalternativ om legemsbeskadigelse, skal frifinnes under henvisning til nødvergebestemmelsen i § 48 tredje ledd.
- (2) Under en pågrepelse natt til lørdag 11. juni 2005 etter forfølgelse av en personbil, og hvor det deltok fem polititjenestemenn i pågrepelsen av bilføreren, ble bilføreren påført forskjellige legemskrenkelser. Bilen ble dessuten noe skadet. Spesialenheten for politisaker utferdiget tiltalebeslutning mot en av tjenestemennene, A, for forbrytelse mot straffeloven § 229 andre straffalternativ jf. § 232. I tillegg ble han sammen med tre andre tjenestemenn tiltalt for legemsfornærmelse, skadeverk og for å ha utvist grov uforstand i tjenesten, eller alternativt for å ha utvist utilbørlig opptreden overfor noen, jf. straffeloven § 325 første ledd nr. 1 og 3.
- (3) Ved Nedre Romerike tingretts dom av 23. juni 2006 ble A dømt i samsvar med tiltalebeslutningen med den reservasjon at legemsbeskadigelsen ble nedsubsumert til § 229 første straffalternativ, og at § 232 ikke ble anvendt. Straffen ble utmålt til betinget fengsel i 90 dager. Også to av de medtiltalte ble dømt i samsvar med tiltalebeslutningen, mens den tredje ble frifunnet.

- (4) De domfelte anket til Eidsivating lagmannsrett, som i dom av 12. mars 2007 frifant samtlige. Påtalemyndigheten anket lagmannsrettens dom til Høyesterett med unntak for frifinnelsen for legemsfornærmelse. Ved Høyesteretts kjennelse av 23. august 2007, Rt. 2007 side 1172, ble lagmannsrettens dom med ankeforhandling opphevet for så vidt A var frifunnet for overtredelse av straffeloven § 229 første straffalternativ jf. § 232 og straffeloven § 325 første ledd. For øvrig ble anken forkastet.
- (5) Saken mot A er deretter på ny behandlet av Eidsivating lagmannsrett, som i dom avsagt 1. februar 2008 frifant A for straffekravet og for fornærmedes oppreisningskrav.
- (6) Spesialenheten for politisaker har anket lagmannsrettens frifinnelse for straffekravet. Anken gjelder lagmannsrettens lovanvendelse under skyldspørsmålet.
- (7) *Jeg er under noen tvil kommet til at anken må forkastes.*
- (8) Sakens bakgrunn er at A natt til 11. juni 2005 kjørte enmannspatrolje i uniformert politibil i X politidistrikt. Etter å ha parkert bilen ved et vegkryss i Y for å observere trafikken, så han en Mazda 323 gjøre en u-sving da den nærmet seg krysset. Da A mistenkte føreren for å unndra seg kontroll, opptok han forfølgelse av bilen. Han satte på blålys samtidig som han blinket med fjernlysene for å signalisere at bilen skulle stanse. Mazdaen stanset imidlertid ikke, men økte i stedet hastigheten. Den svingte inn i et boligfelt hvor fartsgrensen er 30 km/t, og vegen har fartsdumper. Bilen holdt her så høy hastighet at den hoppet over fartsdumpe, og det gnistret under bilen når understellet slo ned i asfalten. Ved enden av vegen kjørte bilen inn på en gangveg som var sperret med en metallbom. Etter å ha kjørt mot bommen slik at den ble slått til side, kom Mazdaen på ny inn på hovedvegen. A, som opprettholdt forfølgelsen, satte her på sirenen for å varsle andre bilister og fotgjengere.
- (9) På dette tidspunktet hadde A hatt kontakt med operasjonssentralen, og to andre politibiler, hver med to polititjenestemenn, deltok nå i biljakten. I den ene bilen satt B og C med B som sjåfør. I den andre satt D og E, med D som sjåfør.
- (10) Etter at Mazdaen hadde kjørt i høy hastighet gjennom et uoversiktlig kryss hvor den hadde vikeplikt, og deretter kom over i motsatt kjørebane hvor den nesten kolliderte med en møtende bil i en 90 graders sving, ba A operasjonslederen om tillatelse til å presse bilen av vegen. Dette fikk han tillatelse til, forutsatt at det kunne skje under betryggende forhold. Det lyktes bilen som B og C satt i, å komme i motsatt kjøreretning av Mazdaen. De skråstilte bilen i vegbanen i et forsøk på å presse Mazdaen til å stanse. Mazdaen stanset imidlertid ikke, og politibilen måtte bråstanse for å unngå kollisjon. Mazdaen kjørte forbi ved delvis å kjøre over kantsteinene langs vegen for deretter å svinge inn på en sideveg. Her hadde A stilt opp sin politibil, og Mazdaen ble tvunget til å stanse. Den tredje politibilen kom omtrent samtidig til stede. Da B så at føreren av Mazdaen forsøkte å rygge, plasserte han sin bil slik at den stengte for videre kjøring.
- (11) Det er opplyst at den totale kjørestrekningen var ca. 2,5 km, og gjennomsnittshastigheten er beregnet til ca. 65 km/t.
- (12) De to tjenestemennene som ikke var sjåfører, E og C, kom først ut av sine respektive biler. De løp bort til Mazdaen hvor de med sine Maglite lommelykter knuste sideruten på

Mazdaens sjåførside. Dette ble gjort for å ”sjokke” sjåføren for på denne måten lettere å få ham ut.

- (13) B gikk til Mazdaens passasjerside hvor han uten fysisk motstand fikk trukket passasjeren, førerens hustru, ut og satt på henne håndjern.
- (14) Etter å ha forsøkt å sette bilføreren, F, ut av spill rent psykisk ved å knuse sidevinduet, åpnet E og C bildøren og forsøkte å trekke ham ut. F gjorde imidlertid sterk motstand ved vekselvis å tviholde på rattet og å lene seg innover i kupeen. Til tross for gjentatte forsøk lyktes de ikke i å få ham ut.
- (15) A, som var den av tjenestemennene med lengst ansiennitet, kom fram til Mazdaen etter at forsøket på å få F ut var påbegynt. Han ville forhindre at F fikk tilgang til kniv eller annet våpen som kunne ligge i midtkonsollen eller hanskerommet. Av den grunn hoppet han opp på panseret og slo til frontruten både med neven og med sin Maglite lommelykt for å ”sjokke” F – uten at det hjalp. Slagene førte til at det oppstod to rosetter i frontruten. Jeg nevner at tiltalen for skadeverk gjelder disse skadene. I den første saken forkastet Høyesterett anken over frifinnelsen for disse skadeverkene.
- (16) Etter hvert fikk E, C og A ved felles anstrengelse F ut av bilen. Hele tiden mens dette pågikk, skrek F ”Jeg er et menneske”, ”Jeg er Gud” og andre utsagn som tjenestemennene ikke oppfattet. Lagmannsretten har lagt til grunn at de hver for seg begynte å bli redde for at de hadde med en person å gjøre som hadde en akutt psykisk lidelse – noe som kunne forklare hans styrke.
- (17) Da de hadde fått F ut av bilen, var neste oppgave å få ham ned på bakken for å sette på ham håndjern. Om det som deretter skjedde, heter det i lagmannsrettens dom:

”E, C og A fikk etter hvert, på tross av det de alle oppfattet som intens motstand, F ned i knestående og delvis også ned på alle fire. De klarte imidlertid ikke å få slik kontroll på armene at det lot seg gjøre å sette på ham håndjern. På ett tidspunkt da alle lå nede på bakken, holdt E armen til F i slikt albuebend at E var redd den skulle brette. Likevel klarte F å komme seg løs. Han hadde, slik tjenestemennene oppfattet det, en slags kontroll på og koordinering av sine bevegelser, og kom seg vekselvis løs av Es og Cs tak på armene hans. Da søkte den ledige armen inn mot maven og bukselinningen. Dersom de et øyeblikk fikk bedre tak på armene hans, trakk han bena, som A konsentrerte seg om, under seg og spente fra. F hadde kolossale krefter og klarte på ett tidspunkt å komme seg opp i knestående med E og C hengende på seg. Det bemerkes i den forbindelse at E opplyste for retten at han veier 95 kg.

Fordi F var så sterk og ikke var villig til å gi opp motstanden, og fordi han så snart han hadde en hånd ledig, søkte mot bukselinningen, var det vanskelig for tjenestemennene å omgruppere, for eksempel slik at C og A byttet plass, fordi det innebar at minst en måtte slippe taket helt. Situasjonen var heller ikke slik at det var mulig for dem å rådslå seg imellom.

Den av tjenestemennene som kom sist ut av sin bil og frem til Mazdaen, var D. ... Situasjonen opplevdes av henne som voldsom, og mangelen på suksess som illevarslende og farlig. Da hun så at F delvis klarte å reise seg samtidig som han hadde både E og C hengende på ryggen, ropte hun til A og spurte om hun skulle bruke pepperspray. A svarte ja, og da F’ stilling neste gang var slik at spraying var mulig, varslet hun, slik at de andre kunne trekke seg litt unna, og så sprayet hun to doser, som begge traff godt. F reagerte ikke på sprayen, men ’skjød ryggen’, søkte igjen med hendene mot maven og var på vei opp i stående stilling fordi alle hadde trukket seg tilbake et stykke.

Tjenestemennene måtte da gå inn i grep med ham igjen – litt for tidlig i forhold til forekomsten av pepperspray i luften.

Alle fire hadde nå konstatert at maktanvendelsen og bruken av pepperspray bare 'prellet av'. De tre som hele tiden hadde vært i basketak med F, var slitne, noe D hadde observert, og som var bakgrunnen for hennes forslag om å bruke pepperspray.

...

Lagmannsretten legger etter bevisførselen til grunn at alle de fire tilstedeværende tjenestemenn ble fortvilet da F ikke reagerte på pepperspray. Han hadde fått to doser optimalt plassert slik tjenestemennene vurderte det, og de var alle kjent med hvor smertefullt et angrep med slik spray er, og at personer som blir utsatt for dette, normalt overgir seg. Unntaket kan være personer som er påvirket av for eksempel amfetamin. De måtte konstatere at F både hadde utrolige krefter og en meget høy smerteterskel.

C ga i retten uttrykk for at hun og kollegene jobbet i en hengemyr som de ikke kom ut av. E forklarte at han aldri hadde opplevet en slik styrke og en slik motstandsevne hos noen han har pågrepet – hverken før eller senere. D forklarte at hun var alvorlig redd for at kollegene skulle bli skadet da hun så at de heller ikke fikk kontroll umiddelbart etter at F var sprayet, og at han tvert imot var på vei opp i stående stilling etterpå.

På bakgrunn av at F ikke reagerte på pepperspraya, fant A at det var nødvendig med andre midler, og han slo alt han kunne med Magliten mot baksiden av det ene låret til F. Et slikt slag er uskadelig, men smertefullt, men det hadde ingen virkning. Mens C og E fremdeles 'hang på' F, slo A med knyttet neve inn i maven på F i et forsøk på å ta fra ham pusten. Slik situasjonen var, fikk han imidlertid ikke inn noe godt treff. A torde ikke ta halsgrep på F. Så sterke som F' bevegelser var, var A redd for at et halsgrep ville føre til at F ble kvalt. A vurderte om han skulle hente sin hund som han hadde i bilen. Pågripelse med hund fører ofte til skader på den pågrepne, og As hund var i tillegg 'pensjonert', og således ikke lenger godkjent. A var også redd for kollegenes sikkerhet dersom han slapp tak i F. Det hadde i realiteten ikke gått mange minuttene siden forsøket på pågripelse begynte, ..., men alle de tre som var i fysisk inngrep med F, var svært slitne.

A merket fortvilelsen til de andre og bestemte seg for å slå med Magliten igjen. Han slo denne gangen hardt mot ryggen/skulderen. Fremdeles var det ingen reaksjon.

A så etter dette ingen annen mulighet enn å slå F i hodet. Han slo i alt tre slag – alle tre mot den fremre del av hodet – idet han var klar over at slag mot bakhodet er vesentlig farligere. A har om slagene forklart at det første var et løst 'kakk', der han bare slo ved hjelp av en bøyning av håndleddet. Slaget hadde ingen virkning. De to neste var hardere slag utført ved at armen ble svingt fra albueleddet. Det første av disse to slagene førte ikke til at F oppga sin motstand. Heller ikke det siste slaget hadde slik virkning umiddelbart, men F begynte å blø fra hodet, og han ble såpass satt ut at man klarte å få på ham håndjern. De måtte likevel være to stykker for å få kontroll på F' venstre arm, og han ble ikke på noe tidspunkt under pågripelsen helt passiv.

Det er ikke bestridt at slagene mot hodet ble utført på den måten som er beskrevet av A, og lagmannsretten legger til grunn at slagene ble utført kontrollert og behersket."

- (18) Det såret F ble påført, ble sydd med seks sting. Årsaken til at tingretten nedsubsumerte handlingen til overtredelse av § 229 første straffalternativ, var at tingretten ikke fant det bevist at slagene hadde medført arbeidsudyktighet ut over to uker. Det er opplyst at den aktuelle lommelykten var 38 cm lang og veide 800 gram.
- (19) Ved Høyesteretts forrige behandling av saken anførte påtalemyndigheten at politiets adgang til å bruke makt ved pågripelse uttømmende reguleres av politiloven § 6. Dette førte ikke fram, jf. kjennelsens avsnitt 18 til 32. Høyesteretts standpunkt var at As

maktanvendelse skal vurderes etter straffeloven § 48 tredje ledd. Straffeloven § 48 første til tredje ledd har følgende ordlyd:

”Ingen kan straffes for Handling, som han har foretaget i Nødverge.

Det er Nødverge, naar en ellers strafbar Handling foretages til Afvergelse af eller Forsvar mod et retsstridigt Angreb, saafremt Handlingen ikke overskrider, hvad der fremstillede sig som fornødent hertil, og det i Betragtning af Angrebets Farlighed, Angriberens Skyld eller det angrebne Retsgode ei heller maa agtes ubetinget utilbørligt at tilføie et saa stort Onde som ved Handlingen tilsigtet.

Hvad ovenfor er bestemt om Afvergelse af retsstridigt Angreb, kommer ogsaa til Anvendelse med Hensyn til Handlinger, der foretages i Hensigt at iverksætte en lovlig Paagribelse eller hindre, at Straf- eller Varetægtsfanger rømmer.”

- (20) Om praktiseringen av § 48 tredje ledd ved pågripelse uttaler førstvoterende i avsnitt 34 og 35:

”(34) Uttrykket ’ubetinget utilbørligt’ har karakter av rettslig standard hvis innhold vil kunne variere over tid, avhengig av samfunnsutviklingen og det til enhver tid rådende syn på hva som er akseptabel politimessig opptreden. Når man skal ta stilling til straffbarheten av politiets handlinger, må de prinsipper for politiets tjenesteutøvelse som vi finner i politiloven § 6 annet ledd, politiinstruksen og annet regelverk derfor komme sentralt inn i vurderingen. I denne forbindelse er det dessuten et poeng at politiloven § 6 også får direkte anvendelse ved pågripelser, jf. lovens § 2. Hva som er nødvendig og tilbørlig maktutøvelse, må altså vurderes i lys av politilovens krav til forholdsmessighet i maktbruken og til kravet om å anvende det minst inngripende maktmiddel.

(35) Paragraf 48 tredje ledd åpner for en noe videre ramme for lovlig maktutøvelse enn det som følger av politiloven § 6. ... ”

- (21) Førstvoterende viste videre til Høyesteretts avgjørelse i Rt. 1995 side 661 hvor byretten i en sak om legemsfornærmelse, med senere tiltredelse av Høyesterett, uttaler at ”[v]urderingen må skje der og da og det må levnes politiet en forholdsvis romslig ramme når man skal vurdere handlingen i ettertid”.
- (22) Jeg legger denne rettsoppfatningen til grunn for min drøftelse. Spørsmålet blir dermed om det faktum lagmannsretten nå har lagt til grunn, og som er langt mer detaljert beskrevet enn i den forrige dommen, avviker så mye fra det faktum som Høyesterett utledet av den forrige dommen, at disse forskjellene kan begrunne at frifinnelsen opprettholdes.
- (23) I den forrige saken, avsnitt 54, uttaler førstvoterende:

”Jeg finner det for det første tvilsomt om en slik bruk av lommelykten kan forenes med politiets våpeninstruks. Etter instruksens § 16 skal skadevirkningene ved bruk av våpen søkes begrenset mest mulig. Dette er en regel som samsvarer med politiloven § 6 annet ledd. I merknadene til bestemmelsen heter det om bruk av kulle at slag ikke må rettes mot hodet, men mot ben eller armer. Jeg tar ikke stilling til om det i det hele tatt var adgang til å benytte en Maglite lommelykt som våpen i den situasjon som forelå. Ved å anvende den på den måten som her ble gjort, tok imidlertid A i bruk et meget farlig redskap som lett kunne ha fått langt alvorligere fysiske skadevirkninger enn det som ble tilfelle her. Jeg kan vanskelig se at den situasjon som forelå på noen som helst måte kunne forsvare en så drastisk handling.”

(24) Til første del av dette sitatet minner jeg om at handlingen kan være straffri selv om den overskrider hva som følger av politiloven § 6. Men, som førstvoterende fremhever i avsnitt 40 i den forrige saken, handlingen må ”vurderes i lys av prinsippene i politiloven § 6 annet ledd”. I denne sammenheng er det av betydning at i kommentaren til våpeninstruksen § 16.3 heter det at ”[b]ruker man kølle, må slag ikke rettes mot hodet, men mot ben eller armer”. Det er etter dette mye som kan tale for at slagene var i strid med våpeninstruksen. Men da straffeloven § 48 tredje ledd åpner for straffrihet selv om denne instruksen er overskredet, er dette ikke i seg selv avgjørende for straffbarheten av de aktuelle slagene. I denne sammenheng bør det også nevnes at A etterlevde plikten i politiloven § 6 andre ledd til å anvende svakere midler før sterkere ble anvendt. Det fremgår videre av lagmannsrettens dom at han vurderte Maglite-lykten, som ikke regnes som slagvåpen etter våpeninstruksen, som et mindre farlig slagvåpen enn en teleskopbatong, som ifølge lagmannsretten er et lovlig slagvåpen.

(25) Til førstvoterendes utsagn i den forrige saken om at A tok i bruk ”et meget farlig redskap som lett kunne ha fått langt alvorligere fysiske skadevirkninger enn det som ble tilfelle her”, nevner jeg for det første at lagmannsretten har lagt til grunn at ”slagene ble utført kontrollert og behersket”. Om faren uttaler lagmannsretten videre:

”Lagmannsretten legger etter bevisførselen til grunn at de slagene som A tildelte F i hodet, ble tildelt på en kontrollert måte, ... A er en erfaren tjenestemann og gjennom kampsport også trent i kroppsbeherskelse. ... Han slo mot den fremre del av hodet og avpasset kraften i slaget til det minst mulige ut fra behovet for å stanse F’ motstand. Lagmannsretten legger til grunn at A visste hva han gjorde da han besluttet å slå. At resultatet ble et overflatesår i den fremre del av hodet, underbygger at han hadde den nødvendige kontroll på slagene.”

(26) Dette sitatet viser etter min mening at lagmannsretten på grunnlag av bevisførselen kom til at det ikke kunne legges til grunn at slagene ”lett kunne ha fått langt alvorligere fysiske skadevirkninger enn det som ble tilfelle her” (uthevet her).

(27) I den forrige saken, avsnitt 55, fremhever førstvoterende at ”[d]et var således ikke noe som tilsa at As eller de øvrige polititjenestemennenes liv og helse var i fare”. Dette har klar støtte i at lagmannsretten utelukkende har beskrevet en passiv motstand fra F’ side – noe som isolert sett tilsier at A gikk for langt da han slo ham med Maglite-lykten. På den annen side hadde F under hele pågripelsen dokumentert ekstraordinære krefter og at han tålte ekstraordinært mye. Og til tross for at F bare hadde ytt passiv motstand, fremgår det av lagmannsrettens dom at A før slagene var ”redd for kollegenes sikkerhet dersom han slapp tak i F”. Om situasjonen like før slagene uttaler lagmannsretten videre:

”Det oppsto en situasjon der tjenestemennene måtte se det som nærliggende at de hadde å gjøre med en amfetaminpåvirket eller psykisk syk person. F’ utsagn om at han var gud og at han var menneske, underbygget særlig det siste alternativet. Lagmannsretten legger videre til grunn at de tre som var i inngrep med F, var slitne allerede da man besluttet å bruke pepperspray, og at de ikke hadde noen korrekt oppfatning av hvor lang tid som var gått, men følte at de hadde forsøkt å få kontroll over F i en lengre tid enn det som faktisk var gått. De følte at de var i ferd med å miste kontrollen.”

(28) Da det etter hvert ikke var grunnlag for å mistenke F for annet enn diverse trafikkovertrедelser, kunne en alternativ handling teoretisk sett ha vært å slippe ham løs. Men som allerede nevnt, vurderte A det slik at kollegenes sikkerhet dermed kunne komme i fare. Videre uttaler lagmannsretten at den ikke hadde ”noe å bemerke til at A ikke vurderte det som et forsvarlig alternativ å avbryte pågripelsesforsøket”.

(29) Lagmannsretten begrunnet dette standpunktet slik:

”De hadde erfart hvilken styrke han hadde, og de var forberedt på at han kunne ha en kniv eller annet våpen på seg. De anså ham som påvirket av amfetamin eller som en psykiatrisk pasient. I begge tilfelle ville han også kunne være en fare for tredjemann dersom de lot ham gå. For A var det i tillegg et poeng at det kunne foreligge en hjelpeplikt.”

(30) Lagmannsretten har videre uttalt:

”Slik situasjonen var, og slik den også ble opplevet av tjenestemennene, jf. foran, var det etter lagmannsrettens syn ikke andre handlingsalternativer igjen dersom pågripelsen skulle gjennomføres, enn slag mot hodet. I betraktning av at det var sentralt for samtlige tjenestemenn at det var mest mulig kontroll på F’ armer/hender, måtte et slikt slag utføres av A.”

(31) At tjenestemennenes personlige sikkerhet kunne være i fare, illustreres også av lagmannsrettens konklusjon om at ”slagene [var] nødvendige ledd i en lovlig og nødvendig pågripelse der situasjonen nærmet seg nødverge”. Siste del av dette utsagnet henspiller etter min mening på hvordan A vurderte sikkerhetssituasjonen for tjenestemennene dersom de slapp F fri.

(32) I avsnitt 56 i den forrige saken fremhever førstvoterende videre at han fant det ”bemerkelsesverdig at slagene mot hodet kom så pass kort tid etter at bilen stanset – lagmannsrettens mindretall har oppgitt dette til 2 ½ til 3 minutter”. Under den andre behandlingen ble det foretatt en grundig bevisførsel om dette forholdet. Lagmannsretten har nå lagt til grunn at det fra ”pågripelsen av F begynte og til A slo mot F’ hode, gikk i allefall nærmere 5 minutter”. Den har videre lagt til grunn at tjenestemennene subjektivt opplevde det slik at pågripelsen tok atskillig lenger tid. Tilsvarende gjelder for fornærmede, F. Det er altså tale om et lenger tidsforløp enn Høyesterett forrige gang synes å ha lagt til grunn.

(33) Avslutningsvis i samme avsnitt uttaler førstvoterende at ”[t]ar man så i betraktning at det, etter at det var satt håndjern på passasjerer, til sammen var fem polititjenestemenn tilgjengelig, er det vanskelig å forstå at det ikke skulle være adekvate alternative virkemidler til, i alle fall etter en viss tid, å få kontroll over F”. Til dette utsagnet viser jeg til det jeg har gjengitt fra lagmannsrettens dom om hvordan pågripelsen fant sted, som viser at det nok var langt mer problematisk å få kontroll over F enn det Høyesterett i den forrige saken utledet av lagmannsrettens første dom.

(34) Under prosedyren for Høyesterett har aktor fremhevet at tjenestemennene innledet pågripelsen på en uheldig måte ved at de forsøkte å ”sjokke” F. I stedet skulle de ha forsøkt å snakke ham til rette. Ifølge aktor har dette betydning for hvilken makt som senere kunne anvendes.

(35) Jeg finner det for min del vanskelig å ha noen velbegrunnet oppfatning av om tjenestemennene innledningsvis skulle ha opptrådt på en forsiktigere måte. Den forutgående kjøringen kunne tyde på at de stod overfor en desperat person uten evne til å tenke rasjonelt. Man bør derfor være forsiktig med i ettertid å kritisere dem for den fremgangsmåten som ble valgt. Og skulle det være grunnlag for kritikk, er det et viktig

moment at A verken deltok i eller i kraft av eldste tjenestemann på stedet gav ordre om den fremgangsmåten som ble valgt. Jeg går derfor ikke nærmere inn på dette forholdet.

- (36) Når lagmannsrettens grundige domsgrunner leses under ett, er jeg kommet til at retten har besvart de forhold som Høyesterett fremhevet i den forrige saken, på en måte som gjør As opptreden klart mer akseptabel enn lagmannsrettens forrige dom kunne etterlate inntrykk av. Og når dommen leses i sammenheng, er jeg kommet til at uavhengig av om hans opptreden skulle være i strid med politiloven § 6 andre ledd, kan jeg ikke se at maktanvendelsen var "ubetinget utilbørlig" når det, som fremhevet i Rt. 1995 side 661, ses hen til at politiet må innrømmes en "forholdsvis romslig ramme når man skal vurdere handlingen i ettertid".
- (37) Når det på denne bakgrunn ikke er grunnlag for å straffe A for legemsbeskadigelse, kan jeg heller ikke se at det er grunnlag for å straffe ham for grov uforstand i tjenesten, eller alternativt for å ha gjort seg skyldig i utilbørlig opptreden mot F. Også frifinnelsen for overtredelse av straffeloven § 325 blir etter dette opprettholdt.
- (38) Jeg stemmer for denne

D O M:

Anken forkastes.

(39)	Dommer Stabel:	Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
(40)	Dommer Skoghøy:	Likeså.
(41)	Dommer Stang Lund:	Likeså.
(42)	Dommer Coward:	Likeså.

(43) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

Anken forkastes.

Riktig utskrift bekreftes: